

EGZAMIN ÓSMOKLASISTY

od roku szkolnego 2018/2019

JĘZYK POLSKI

Zasady oceniania rozwiązań zadań
z próbnego arkusza egzaminacyjnego
(OPOP-100-1812)

GRUDZIEŃ 2018

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa

ZASADY OCENIANIA ZADAŃ W CZĘŚCI TESTOWEJ

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką

Zadanie zamknięte i zadanie otwarte z luką są oceniane zgodnie z jednym z następujących schematów:

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.

1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi

Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi można otrzymać od 0 do 4 punktów. W tych zadaniach nie będzie oceniana poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, chyba że w poleceniu zostanie określone inaczej. Schemat oceniania jest opracowany do każdego zadania odrębnie.

Uwaga!

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne, spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Podstawa
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

PF

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977); II etap edukacyjny: klasy IV–VI.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356); II etap edukacyjny: klasy VII i VIII.

Podstawa 2012 ¹	Podstawa programowa 2017 ²	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	Lektura obowiązkowa Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i>

pełna albo brak odpowiedzi.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977); II etap edukacyjny: klasy IV–VI.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356); II etap edukacyjny: klasy VII i VIII.

Zadanie 2. (0–1)

Podsta
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

DAECB

Zadanie 3. (0–1)

Podsta
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w r informacji.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 2) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.
	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

ełna albo brak odpowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

D

Zadanie 4. (0–1)

Podstawa
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

k odpowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 6) zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje.
	II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi. 6. Rozwijanie wiedzy o elementach składowych wypowiedzi [...] pisemnych oraz ich funkcjach w strukturze tekstów i w komunikowaniu się.	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa [...] – określa ich funkcje w tekście.

ełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
BC

Zadanie 5. (0–2)

Podstawa
Wymagania ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w niej informacji.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie relacji
1 pkt – poprawne określenie relacji
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązanie

Stosunek Tygellina do Petroniusza

Stosunek Winicjusza do Petroniusza

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymagania szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
3. Świadomość językowa. Uczeń: 5) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, wyraz twarzy, mimika, postawa ciała).	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	Lektura obowiązkowa Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i>
2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje [...] bohaterów.		

bohaterów z Petroniuszem.
tego z bohaterów z Petroniuszem.
k odpowiedzi.

*Włlin rywalizował z Petroniuszem o względy cezara i odczuwał radość na myśl o tym, że Petroniusz utraci sympatię na po krytyce jego wierszy. Liczył na to, że wtedy on stanie się ulubieńcem władcy.
Winicjusz jako krewny i przyjaciel Petroniusza obawiał się, że Petroniusz poniesie konsekwencje swoich słów.*

Zadanie 6. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

2 pkt – odpowiedź uwzględniająca

1 pkt – odpowiedź uwzględniająca

0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązanie

Moim zdaniem Tygellina można uczyć na stawach Agryppy. Gotów jest zostać zrealizowany.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].
	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego. Lektura obowiązkowa Henryk Sienkiewicz, <i>Quo vadis</i>

odwołująca się do fragmentu ORAZ całego utworu Henryka Sienkiewicza.

odwołująca się do fragmentu LUB całego utworu Henryka Sienkiewicza.

niepełna albo brak odpowiedzi.

pochlebca. Stara się on uprzedzić życzenia cezara, zabiega o jego względy. Aby przypodobać się Neronowi, wymyśla podpalić Rzym, aby zyskać przychylność władcy, który chciałby zobaczyć płonące miasto. Ostatecznie pomysł Tygellina

Zadanie 7. (0–3)**Zadanie 7.1. (0–1)**

Podstawa
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

1 pkt – wskazanie elementu gramatycznego
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązania

- Na ilustracji przedstawiono...
- Na ilustracji przedstawiono...

Podstawa programowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 1) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. [...] kulturowy [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) interpretuje dzieła sztuki [...].

i wyjaśnienie jego sensu w kontekście całego utworu.
pełna albo brak odpowiedzi.

...bol ryby narysowanej na piasku. W lekturze był to symbol pierwszych chrześcijan. Taki znak namalowała Ligia. ...ogę. Stanowi ona nawiązanie do tytułu powieści Henryka Sienkiewicza i słów św. Piotra opuszczającego Rzym, ...zdy ukazał mu się Chrystus.

Zadanie 7.2. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

2 pkt – podanie tytułu lektury o
1 pkt – podanie tytułu lektury o
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązanie

Lektura, którą polecam na Narodowe Dni Lektury to „Kamienia na szaniec”

Podstawa programowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	Lektury obowiązkowe
	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

ojej oraz dwóch argumentów.
ojej oraz jednego argumentu.
k odpowiedzi.

ytanie, to „Kamienie na szaniec”, ponieważ książka ta opowiada o bohaterskiej postawie młodych ludzi, których warto vinni znać wszyscy Polacy, gdyż treść tego utworu dotyczy ważnych wydarzeń z naszej historii.

Zadanie 8. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne
III. Tworzenie wypowiedzi.

Zasady oceniania

2 pkt – podanie trzech poprawnych wypowiedzi.
 1 pkt – podanie dwóch poprawnych wypowiedzi.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

ABA

Zadanie 9. (0–1)

Podstawa
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

PP

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
2. Świadomość językowa. Uczeń: 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...].		

wiedzi.
 o wypowiedzi.
 ełna albo brak odpowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	II. Kształcenie językowe. 3. Poznanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 2) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny [...], rozpoznaje rodzinę wyrazów [...].

ełna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–1)

Podstawa
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

D

Zadanie 11. (0–3)

Podstawa
Wymaganie ogólne
III. Tworzenie wypowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.	II. Kształcenie językowe. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa [...].

k odpowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: [...] ogłoszenie [...].	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...].

Zasady oceniania

Treść i forma:

2 pkt	treść zgodna z pol 5 elementów doty	podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnionych formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?
1 pkt	treść zgodna z pol dotyczące formy: się odbywa?	podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnione 4 elementy za? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie
0 pkt	treść niezgodna z ORAZ/ALBO dla	ym ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

Poprawność językowa, ortograf

1 punkt – łącznie nie więcej niż
0 punktów – łącznie trzy lub wi

Uczniowie ze specyficznymi tru

Poprawność językowa, ortograf

1 punkt – łącznie nie więcej niż
0 punktów – łącznie cztery lub

Przykładowe rozwiązanie

Koleżanki i Koledzy!

*Informujemy, że w naszej szkol
Sienkiewiczu. Podczas spotkania
będzie możliwość zakupu książę*

terpunkcyjna:

ły (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).
ów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

ni w uczeniu się

terpunkcyjna:

ły (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).
ędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

*rek, 11 grudnia 2018 r., o godzinie 15 w bibliotece szkolnej rozpocznie się spotkanie z autorem książek o Henryku
można zobaczyć archiwalne zdjęcia rodzinne Henryka Sienkiewicza oraz posłuchać anegdot o jego życiu. Po spotkaniu
i twórczości Henryka Sienkiewicza.*

Samorząd Szkolny

Zadanie 12. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie ten
1 pkt – poprawne określenie ten
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązanie

*Tematem tekstu Jacka Wojtysia jest
opracowanie bazy danych dla nauki, jeszcze bardziej*

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 6) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia [...] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].
	III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozwijanie umiejętności wypowiedziane w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym [...] streszcza [...].

o, co na ten temat powiedziano w tekście; zachowanie właściwego poziomu uogólnienia.
o, co na ten temat powiedziano w tekście; zaburzony poziom uogólnienia.
k odpowiedzi.

*rowy rozsądek. Autor rozważa rolę zdrowego rozsądku w poznawaniu świata i dochodzi do wniosku, że chociaż stanowi
zbuduje go filozofia.*

Zadanie 13. (0–1)

Podsta
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

FP

Zadanie 14. (0–1)

Podsta
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w r informacji.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].

ełna albo brak odpowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymagania szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.	II. Kształcenie językowe. 3. Poznanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa [...].

k odpowiedzi.

Rozwiązanie

D

Zadanie 15. (0–1)

Podstawa
Wymaganie ogólne

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

A1

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...].
	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

pełna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 16. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne

16.1. (0–1)**Zasady oceniania**

1 pkt – podanie trzech poprawnych
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

kierując się, wybudowany, rozporządzać

16.2. (0–1)**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązania

- *Błąd w zdaniu polega na tym, że nie można użyć imiesłowowego równoważnika zdania.*
- *Błąd polega na tym, że nie można użyć imiesłowowego równoważnika zdania.*

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
	II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych [...]. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 4) [...] poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje [...].

niepoprawna albo brak odpowiedzi.

niepoprawnych się

brak odpowiedzi.

niepoprawnym użyciu imiesłowowego równoważnika zdania. Mamy tutaj dwóch różnych wykonawców czynności, zatem nie można użyć imiesłowowego równoważnika zdania.

niepoprawny składowy ma inny podmiot, dlatego nie można użyć imiesłowowego równoważnika zdania.

Zadanie 17. (0–1)

Podstawa
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Rozwiązanie

AC

Zadanie 18. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
3. Świadomość językowa. Uczeń: 3) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy ([...] przymiotnik [...]).	II. Kształcenie językowe. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 2) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny [...], w wyrazie pochodnym wskazuje [...] formant [...].

ełna albo brak odpowiedzi.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...].	Lektury obowiązkowe

--

Zasady oceniania

- 2 pkt – wskazanie bohatera, np.
- 1 pkt – wskazanie bohatera, np.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna

Przykładowe rozwiązanie

Moim zdaniem bohaterem, który w taki sposób, że cesarz był przesię Ligią, Petroniusz starał się

Zadanie 19. (0–2)

Podstawa
Wymaganie ogólne
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w niej informacji.

Zasady oceniania

- 2 pkt – wyrażenie stanowiska i
- 1 pkt – wyrażenie stanowiska i
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna

	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.
--	--	---

- zwisko, pseudonim, i uzasadnienie wyboru dwoma argumentami.
- zwisko, pseudonim, i uzasadnienie wyboru jednym argumentem.
- pełna albo brak odpowiedzi.

ł się w swoim życiu zdrowym rozsądkiem, był Petroniusz z powieści „Quo vadis”. Krytykował on Nerona, ale robił to o życzliwości arbitra elegancji. Przy podejmowaniu decyzji zawsze przewidywał jej skutki. Kiedy Neron zainteresował się do dziewczyny, chroniąc w ten sposób Winicjusza.

ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymaganie szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania [...].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia [...] argumentów [...]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

- dwóch argumentów.
- jednego argumentu.
- brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

*Moim zdaniem napis i rysunek to
rozsądek, bo on ogranicza mar-
słonecznych. Zapomniał o rozsą*

*tę samą myśl. Napis sugeruje, że jeśli człowiek ma marzenia, to nie powinien zważać na to, co podpowiada mu zdrowy
łwanek umieszczony na rysunku nie zasłania się parasolem, bo jego marzeniem było pewnie poczuć ciepło promieni
jest szczęśliwy.*

Zadanie 20. (0–20)

ZASADY OCENIANIA WYP

1. Jeżeli wypowiedź w całości
2. Jeżeli w wypowiedzi i
3. Jeżeli wypowiedź jest n
4. Jeżeli wypowiedź nie z
5. Jeżeli wypowiedź zawiera
6. Jeżeli wypowiedź jest n
7. W ocenie poprawności
8. Zabronione jest pisanie

Uwaga: Liczone są wszystkie w

Temat 1.

Napisz opowiadanie o spotkaniu

WAŃ

nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 pkt.

ogółem nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator

a, egzaminator oceni ją na 0 pkt.

ogółem rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.

ów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych / elementów

terackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.

niesamodzielną, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawarte w arkuszu egzaminacyjnym lub

ego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie

iej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie

aminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów*

przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym.

Wypracowanie o charakterze twórczym

go z bohaterów lektury obowiązkowej z bohaterem innego utworu literackiego. Spotkanie to będzie początkiem

Podstawa	ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
	Wymagania ogólne	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w r informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa tematykę [...] tekstu.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. 6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]. Zna lektury obowiązkowe.
II. Analiza i interpretacja tekst kultury.	1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń: 2) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 3) wyraża swój stosunek do postaci. 2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów. 3. Interpretacja. Uczeń: 1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym. 4. Wartości i wartościowanie. Uczeń odczytuje wartości pozytywne [...] wpisane w teksty kultury [...].	II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.	5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.

<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p>	<p>1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie [...]. 2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmienne; 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...]; 7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych.</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozwijanie umiejętności wypowiedziania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych. 5. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.</p>	<p>1. Elementy retoryki. Uczeń: 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami [...]. 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi [...].</p>
-----------------------------------	--	---	--

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w

- wypowiedź jest zgodna z formą
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu
- wypowiedź jest w całości napisana

temacie, należy rozważyć m.in., czy:

• forma wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu

• wypowiedź zawiera wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości napisana i dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. 	<p>Wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości napisana i dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.</p>
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględnione pozostałe elementy polecenia (inne niż forma). • W pracy występują błędy ortograficzne i interpunkcyjne. 	<p>Wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nie uwzględniono pozostałych elementów polecenia (inne niż forma). ORAZ/LUB Wypowiedź zawiera błędy ortograficzne i interpunkcyjne.</p>
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Forma wypowiedzi jest niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględnione pozostałe elementy polecenia (inne niż forma). 	<p>Wypowiedź jest niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO Wypowiedź nie zawiera wszystkich elementów polecenia (inne niż forma).</p>

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy twórcze

Oceniając wypowiedź ucznia w

- narracja w opowiadaniu jest
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np.
- lektura wskazana w poleceniu

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja • Logiczny układ zdarzeń • Urozmaicona fabuła akcji, miejsce akcji • Twórcze wykorzystanie
4 pkt	Praca spełnia wszystkie
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalna narracja • Logiczny układ zdarzeń • Prosta fabuła, w wybranych miejscach akcji, zwroty
2 pkt	Praca spełnia wszystkie
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Narracja częściowa • Dopuszczalne użycie • Prosta fabuła.
0 pkt	Praca nie spełnia

3. Kompetencje literackie i kultu

Oceniając wypowiedź ucznia w

- uczeń wykorzystał znajomość
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniu

erium, należy rozważyć m.in., czy:

wentnie prowadzona

iera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta
a wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

m funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas
: akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.

ości lektury.

ugania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.

cyjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji,
, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.

ugania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.

jonalna.

ogicznym układzie zdarzeń.

jednego wymagania określonego na 1 pkt.

erium, należy rozważyć m.in., czy:

ry obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób
w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują

lanej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają,
a w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowego wyrażenia. 	nie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1-2 błędy. 	<p>wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p> <p>wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).</p>
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań	Praca nie spełnia jednego z wymagań określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w

- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie, zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona, tzn. wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

erium, należy rozważyć m.in., czy:

- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona, tzn. wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Kompozycja zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie, zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1-2 błędy. 	kompozycja wypowiedzi. wyodrębnione akapity.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Kompozycja zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie, zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2 błędy. 	kompozycja wypowiedzi. wyodrębnione akapity.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań	Praca nie spełnia jednego z wymagań określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w

- styl wypowiedzi jest odpowiedni w odmianie mówionej
 - styl wypowiedzi jest jednolity
- jest to uzasadnione (czy cz...

2 pkt	<ul style="list-style-type: none">• Odpowiedni do t...• Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki
0 pkt	Praca nie spełnia wy...

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w

- czy uczeń poprawnie użył w...
 - czy też ograniczył się do na...
 - czy środki językowe, który...
- w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzgl...

Oceniając język wypowiedzi, na...
na podstawie oceny obu tych as...

erium, należy rozważyć m.in., czy:

jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego

czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy...

omy wypowiedzi.

średniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.

zreślonych na 1 pkt.

erium, należy rozważyć m.in.:

wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim),
ch środków językowych

uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność

zbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

pierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się
wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Zakres środków
Szeroki zakres środków językowych <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym frazeologia, precyzyjne słownictwo umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.
Zadowolający zakres środków składni i leksyki stosowne/oczekiwane do realizacji tematu.
Wąski zakres środków językowych składni i leksyki proste/ograniczone utrudniające realizację tematu.

Przykładowo, za wypowiedź, w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4–6 błędów ortograficznych.
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych.

liczba środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Wąski zakres środków językowych	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowolający zakres środków językowych	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Szeroki zakres środków językowych	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4–6 błędów ortograficznych.
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w

1 pkt	Nie więcej niż 5 błęd
0 pkt	6 lub więcej błędów

Uczniowie ze specyficznymi tru

1 pkt	Nie więcej niż 7 błęd
0 pkt	8 lub więcej błędów

Uczniowie ze specyficznymi tr

Za błędy ortograficzne w przypa

- błędy w zapisie wyrazów z
- łamanie zasady pisania wi

Do błędów graficznych w praca

- dodawanie, opuszczanie, p
- mylenie liter
 - o podobnym kształcie ($i - j$, $o - u$, $l - t$, $n - r$, $m - n$, $u - w$, $e - \epsilon$, $a - q$, $i - j$, $u - y$)
 - dużych i małych (z wyj.
 - rzadziej używanych ($h - k$, $l - f$)
 - odpowiedników głosek
 - różniących się w położe
 - ($m - w$, $n - u$, $b - p$, $d -$
- ominięcie drobnych eleme
 - oznaczania miękkości n
 - kropek ($d\dot{z}$, \dot{z} , i , j)
 - „ogonków” przy literac
- błędy dotyczące podziału v
- utratę dźwięczności (*kóska*
- błędy wynikające ze schen

erium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

punkcyjnych.

cyjnych.

ni w uczeniu się

punkcyjnych.

cyjnych.

ami w uczeniu się

niów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

– *rz*, *h - ch*

– *ą* na początku zdania

ów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

– **ianie liter, sylab lub całych wyrazów**

$l - t$, $n - r$, $m - n$, $u - w$, $e - \epsilon$, $a - q$, $i - j$, $u - y$)

– początku zdania)

– $l - f$)

– odpowiedników głosek fonetycznie ($b - p$, $d - t$, $w - f$, $g - k$, $dz - c$, $sz - s$, $i - y$, $\epsilon - em - en$, $q - om - on$, $\acute{s} - \acute{z}$, $\acute{c} - d\acute{z}$)

– różniących się w położeniu do osi pionowej ($p - b$, $d - b$) lub poziomej

– **tycznych, w tym**

– ni

– i kreski (wężyka) przy literach *ó*, *t* lub *ł*

– **ł kózka, proźba zamiast prośba)**

– **go stosowania zasad ortografii, np. startóje bo startować.**

Przykładowa praca

*Chyba nikt w całym Londy
Tonące w śnieżnych zaspach
pierwszej gwiazdy. Zewsząd dol
Scrooge był sam. Na jego ł
który śmiało go prosić o dzień w
– Ten człowiek okrada mnie
Chodząc po kantorze i wyn
potknął się o nią i upadł.*

*Ocknął się na słonecznej p
dłonie.*

*W oddali ujrzał starca i ch
niewielkiej łódce sieci, przysto
Scrooge, oszołomiony zup
– Muszę wrócić do Londyn
Rybak, który zaznał od ludz
mógł zabrać nieznanego i wy
pomocnika i zaprosił Scrooge'a*

*– Bądź zdrow, Santiago! i
długo na brzegu, jakby czuwają*

*Scrooge tymczasem rozsiad
sobie kancelistę, tego darmozj*

*Obliczenia przerwał mu ni
– Idzie burza – powiedział*

*– Pospiesz się w takim raz
Powoli zapadał zmrok. Fal*

*Lagodny uśmiech dawno z
że to od tego kruchego starca za
oceanu, żeby dostrzec oczywist*

*Nie umiałby wyjaśnić, jak i
miał pewności, czy uda się dopł*

*Próbowali użyć lin, leżącyc
pracy nie dostrzegli ściany wod
Jej mocny uścisk uratował mu ż*

zypuszczał, jak tego dnia czuł się Ebenezer Scrooge.

*przemierzali ostatni przechodnie śpieszący do swoich domów i bliskich, czekających z niecierpliwością na światło
delikatne dźwięki dzwonek i śpiewanych przez dzieci kołęd.*

*zonej, zasuszonej twarzy zgorzkniałego starca malowała się wściekłość. Właśnie zatrząsnął drzwiami za swoim kancelistą,
racy.*

o 25 grudnia! Muszę mu płacić, kiedy on odpoczywa – myślał wzburzony.

rękami, nie zauważył leżącej na podłodze grubej książki rachunkowej, którą w gniewie strącił ze swojego biurka. Nagle

przypominał sobie, by kiedykolwiek był w tym miejscu. Gorące słońce ogrzewało mu twarz, a fale delikatnie chłodziły

*acuujących na brzegu. Chłopiec z oddaniem wpatrywał się w starego rybaka, który kościstymi dłońmi układał w swej
ę do wypłynięcia w morze.*

ę dla siebie sytuacją, podszedł do rybaka.

ż mnie tam jak najszybciej – nakazał.

*rzywd i który wiedział, że niekiedy ludzkie słowa mogą dotkliwie ranić, tylko uśmiechnął się łagodnie. Ruszał na połów,
o w najbliższym porcie, skąd wypływają statki do wielu miast. Wziął wiosło, skinął głową w stronę swojego małego
iej łódki.*

*iebie czekał. Może jutro będzie twój szczęśliwy dzień – powiedział chłopiec, żegnając swego przyjaciela. Stał potem
pieczeństwem wyprawy.*

*odnie, myśląc z niepokojem o swojej niecodziennej sytuacji. Wyobrażał sobie straty, jakich mu przysporzy. Przypominał
wykle go nazywał. Liczył w myślach pieniądze, które potrąci mu z wypłaty, aby pokryć swoje straty.*

v dźwięk. Przez twarz siedzącego naprzeciwko starego rybaka przemknął cień niepokoju.

uglił go Scrooge. Przecież nie możemy tu zostać. Twoja nędzna łódka zatonię przy pierwszym podmuchu wiatru.

acieklej uderzały o burtę łodzi. Deszcz zaczął mocno, a wiatr wiał ze wszystkich stron.

*warzy rybaka. Teraz widać było na niej zaciętość i upór, ale nie strach. I choć nie powiedział ani słowa, Scrooge poczuł,
ch obu. Majątek w dalekim Londynie nie miał teraz żadnego znaczenia. Ebenezer Scrooge musiał znaleźć się na środku
twdy.*

*o, że znalazł się obok starego rybaka i chwycił drugie wiosło w dłonie. Teraz wiosłowali razem, choć żaden z nich nie
orzegu. Nie rozmawiali ze sobą, skupieni na walce z żywiołem.*

*e łodzi, ale przelewające się przez burtę fale, wytrącały je z rąk. Udało się dopiero, gdy chwycili je razem. Skupieni na
oimi głowami. Potężna siła zachwiała łódką i... Santiago w ostatniej chwili uchwycił dłoń wyciągniętą w jego stronę.*

Na moment ich spojrzenia z nich odmierzyła ta chwila...

Kiedy Scrooge podniósł wzrok w niej swoją dobrą i kochającą

Wiatr niespodziewanie zmiął swojego przyjaciela, starego rybak miał teraz wrażenie, że widzi Fr

– Muszę kupić dzieciom Fr

ty. Dwaj starcy o twarzach pooranych zmarszczkami. Jakże różne dotychczas były ich losy... Jak wiele w życiu jednego

czuł nagle światelko lampy trzymanej w ręce przez jakąś postać znajdującą się w oddali. Wydawało mu się, że dostrzegł

an, o której zapomniał na długie lata. Wzniecone i gwałtownie popychał łódkę w stronę brzegu, na którym stał Manolin. Od wielu godzin czekał z niepokojem na

erząc, że światło lampy pozwoli mu bezpiecznie wrócić do domu. Scrooge, patrząc na jego wysoką, szczupłą postać, i swojej zmarłej siostry. o żonie świąteczne prezenty – powiedział do siebie Ebenezer Scrooge. I na tę myśl się uśmiechnął.

- 1. Realizacja tematu wypowiedzi** – określone w poleceniu (przedstawić postać z poleceniu).
- 2. Elementy twórcze:** 5 punktów – charakterystyki bohaterów, okoliczności wigilijna.
- 3. Kompetencje literackie i językowe:** 2 punkty – rzeczowa.
- 4. Kompozycja tekstu:** 2 punkty –
- 5. Styl:** 2 punkty – odpowiedni do
- 6. Język:** 4 punkty – szeroki zakres
- 7. Ortografia:** 2 punkty – praca b
- 8. Interpunkcja:** 1 punkt – praca

- 1. Wypowiedź:** 2 punkty – wypowiedź zgodna z formą wskazaną w poleceniu (opowiadanie twórcze); zawiera wszystkie elementy wspólnej przygody oraz wykazanie się znajomością przywołanych utworów); w całości dotyczy problemu wskazanego
- 2. Funkcjonalność:** 2 punkty – funkcjonalna narracja; logiczny układ zdarzeń; urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie: opisu, czasu i miejsca akcji, zwrot akcji, puenta; twórcze wykorzystanie treści utworów *Stary człowiek i morze* oraz *Opowieść wigilijna*
- 3. Wykorzystanie:** 2 punkty – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej (*Opowieść wigilijna*); poprawność
- 4. Forma:** 2 punkty – z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
- 5. Jednolitość:** 2 punkty – formy wypowiedzi, jednolity.
- 6. Język:** 4 punkty – w językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
- 7. Ortografia:** 2 punkty – w ortograficznych.
- 8. Intepunkcja:** 1 punkt – w słowach interpunkcyjnych.

Wypracowanie o charakterze argumentacyjnym

Temat 2.

Chodzenie z głową w chmurac obowiązkowej oraz bohatera i

dłaczna cecha młodości. Napisz rozprawkę, w której rozważysz, czy okres młodości wybranego bohatera lektury tworu literackiego to był tylko czas marzeń i beztroski. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Podsta	ramowa 2012	Podstawa programowa 2017	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w r informacji.</p>	<p>1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa tematykę i główną myśl tekstu; 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].</p>	<p>I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. 6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].</p>	<p>1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]; 11) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty [...].</p> <p>Zna lektury obowiązkowe.</p>
<p>II. Analiza i interpretacja tekst kultury.</p>	<p>1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń: 1) nazywa swoje reakcje czytelnicze [...]; 2) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 3) wyraża swój stosunek do postaci.</p> <p>2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.</p>	<p>II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.</p>	<p>5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.</p>

	<p>3. Interpretacja. Uczeń: 1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przerośnym.</p> <p>4. Wartości i wartościowanie. Uczeń odczytuje wartości pozytywne [...] wpisane w teksty kultury [...].</p>		
<p>III. Tworzenie wypowiedzi.</p>	<p>2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych [...]; 7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych.</p>	<p>III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozwijanie umiejętności wypowiedzenia się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych. 5. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.</p>	<p>1. Elementy retoryki. Uczeń: 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę; 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi [...]; 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych); 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; 5) odróżnia przykład od argumentu; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.</p>

--

	<p>2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] rozprawka [...].</p>
--	--

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w

- wypowiedź jest zgodna z formą
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości napisana z formą wskazaną w poleceniu.

erium, należy rozważyć m.in., czy:
azaną w poleceniu
ie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Forma wypowiedzi Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości napisana z formą wskazaną w poleceniu.
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Forma wypowiedzi Nieuwzględnione elementy polecenia (inne niż forma). W pracy występują błędy dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> Forma wypowiedzi Nieuwzględnione elementy polecenia (inne niż forma).

<p>ia z formą wskazaną w poleceniu. elementy polecenia uwzględnione. czy problemu wskazanego w poleceniu.</p>
<p>ia z formą wskazaną w poleceniu. element polecenia (inne niż forma). ORAZ/LUB elementy nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.</p>
<p>zgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO mniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).</p>

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w

- argumentacja w pracy jest w pełni rozwinięta
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w logicznym porządku (np. od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument).

erium, należy rozważyć m.in., czy:
rzykładami
ob uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument –

5 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębiona argum • Argumenty odw • Argumenty/przyl
4 pkt	Praca spełnia wszystk
3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Powierzchnowa : • Niektóre argume • Argumenty/przyl
2 pkt	Praca spełnia wszystk
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba ar • Ograniczenie do
0 pkt	Praca nie spełnia co

ę np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów j.
urządkowane, np. zhierarchizowane.
igania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
acja; w wypowiedzi brak wnikliwości.
rowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.
ściowo uporządkowane.
igania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
wania.
ia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kultu

Oceniając wypowiedź ucznia w

- uczeń wykorzystał znajom funkcjonalny, tzn. np. czy p to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarze bądź nie wymyślił wydarze

erium, należy rozważyć m.in., czy:

ry obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują lanej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, a w lekturze nie ma.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wy • Poprawność rzec
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcjonalne wy ALBO Częściowo funk tekstu literackieg ALBO Częściowo funk wykorzystanie in • Dopuszczalne 1-
0 pkt	Praca nie spełnia co

nie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, iaga).
nie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego stu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).
wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego stu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).
wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne stu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga).
zeczowe.
jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w

- kompozycja wypowiedzi jest wstęp, rozwinięcie, zakończenie
- wypowiedź jest spójna, tzn. akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn.
- wypowiedź jest podzielona

erium, należy rozważyć m.in., czy:

z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny

napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i

jest zbiorem uporządkowanych myśli

wiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą • Graficznie wyodrębnione akapity • Dopuszczalna 1 usterka
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozycja zgodna z formą • Graficznie wyodrębnione akapity • Dopuszczalne łącznie 2 usterki
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań

	<p>z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny</p> <p>napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i</p> <p>jest zbiorem uporządkowanych myśli</p> <p>wiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.</p>
	<p>z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, zwrot pożegnalny</p> <p>napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i</p> <p>jest zbiorem uporządkowanych myśli</p> <p>wiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.</p>
	Praca nie spełnia wymagań

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy to jest to uzasadnione (czy może być użyte)

erium, należy rozważyć m.in., czy:

styl wypowiedzi jest odpowiedni do treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego

czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy to jest to uzasadnione (czy może być użyte).

2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • Odpowiedni do treści i formy • Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań

	<p>styl wypowiedzi jest odpowiedni do treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego</p> <p>czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy to jest to uzasadnione (czy może być użyte).</p>
	<p>styl wypowiedzi jest odpowiedni do treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego</p> <p>czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy to jest to uzasadnione (czy może być użyte).</p>
	Praca nie spełnia wymagań

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w

- czy uczeń poprawnie użył w
- czy też ograniczył się do na
- czy środki językowe, który w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzgl

Oceniając język wypowiedzi, na na podstawie oceny obu tych as

Zakres środków	P
Szeroki zakres środków język <ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w t frazeologia, precyzyjne sł umożliwiające pełną i swobod tematu. 	4 pkt
Zadowalający zakres środków składnia i leksyka stosowne/oc realizacji tematu.	3 pkt
Wąski zakres środków język składnia i leksyka proste/ograr utrudniające realizację tematu.	2 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w kryterium.

erium, należy rozważyć m.in.:

iedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), ch środków językowych

uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność

zbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

ierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

ć środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
n.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
ogata , ucję	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
yh, tzn. ie do	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne
0 pkt	4 lub więcej błędów

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami

2 pkt	Nie więcej niż 3 błędy
1 pkt	4–6 błędów ortograficznych
0 pkt	7 lub więcej błędów

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów
0 pkt	6 lub więcej błędów

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami

1 pkt	Nie więcej niż 7 błędów
0 pkt	8 lub więcej błędów

erym, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

icznych.

icznych.

ni w uczeniu się

icznych.

icznych.

erym, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

interpunkcyjnych.

icznych.

ni w uczeniu się

interpunkcyjnych.

icznych.

Uczniowie ze specyficznymi tr

Za błędy ortograficzne w przyp:

- błędy w zapisie wyrazów z
- łamanie zasady pisania wi

Do błędów graficznych w prac

- dodawanie, opuszczanie, p
- mylenie liter
 - o podobnym kształcie (
 - dużych i małych (z wyj.
 - rzadziej używanych (*h* -
 - odpowiedników głosek
 - różniących się w położe
 - (*m - w, n - u, b - p, d -*
- pominięcie drobnych eleme
- oznaczania miękkości n
- kropek (*dź, ź, i, j*)
- „ogonków” przy literac
- błędy dotyczące podziału
- utratę dźwięczności (*kóska*
- błędy wynikające ze schen

ami w uczeniu się

niów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:

- *rz, h - ch*
- *ą* na początku zdania

ów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:

ianie liter, sylab lub całych wyrazów

l - t, n - r, m - n, u - w, e - ę, a - q, i - j, u - y)

oczątku zdania)

, *L - F*)

ch fonetycznie (*b - p, d - t, w - f, g - k, dz - c, sz - s, i - y, ę - em - en, q - om - on, ś - ź, ć - dź*)

osunku do osi pionowej (*p - b, d - b*) lub poziomej

ificznych, w tym

ni

i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *ł*

ł *kózka, proźba* zamiast *prośba*)

go stosowania zasad ortografii, np. *startóje* bo *startować*.

Przykładowa praca

Czy stwierdzenie, że chodzą w chmurach jest nieodłączną cechą młodości, jest prawdziwe? Jednak czy wszyscy młodzi ludzie powinni być wyłączeni przez marzenia? Los czasem sprawia, że mimo młodego wieku trzeba twardo stąpać po ziemi i nie można sobie pozwolić na beztroskę. Postaram się udowodnić prawdziwość mojej tezy, przywołując przykłady bohaterów literackich z utworów „Syzyfowe prace” oraz „Oskar i pani Róża”.

Postacią literacką, która w „Syzyfowe prace” Stefana Żeromskiego w gospodarstwie. Rodzice zaczęli edukację w Pyrzogowie, aby zapewnić utrzymanie. Zauważył, że tylko ciężką pracą i

Jak widać, czas młodości nie może być przeżyty beztrosko, choć każdy z nas chciałby zgubić Andrzeja Radka

Czasami marzenia, zamiast być siłą napędzającą, mogą być ciężarem, który młodego człowieka prowadzi do beztroskich myśli, tak typowych dla młodości. Nie wystarczy odwagi, aby towarzyszyć pani Różce.

Czy podjęta przez Oskara decyzja jest słuszna? Uważam, że wprawdzie propozycja pani Różki jest dobra, ale dla tej postaci nie nazwałbym młodości

Moim zdaniem losy przywykłe młodym ludziom nie mają miejsca na podziw i szacunek.

ową w chmurach jest nieodłączną cechą młodości, jest prawdziwe? Jestem przekonany, że tak właśnie powinno być. Wyłączeni przez marzenia? Los czasem sprawia, że mimo młodego wieku trzeba twardo stąpać po ziemi i nie można sobie pozwolić na beztroskę. Postaram się udowodnić prawdziwość mojej tezy, przywołując przykłady bohaterów literackich z utworów „Syzyfowe prace” oraz „Oskar i pani Róża”.

i nie mogła sobie pozwolić na chodzenie z głową w chmurach, był Andrzej Radek – pierwszoplanowy bohater powieści „Syzyfowe prace”. Urodzony w chłopskiej chacie w Pajęczynie Dolnej, żył w skrajnej biedzie i od najmłodszych lat wykonywał ciężką pracę. Wprawdzie wiejski nauczyciel – pan Paluszkiwicz – zachęcił Andrzeja do nauki i opłacił jego wydatki, ale wkrótce zmarł i odtąd chłopiec był skazany wyłącznie na siebie. Zamiast oddawać się młodzieńczym marzeniom, musiał ciężko pracować, a potem uczył się po nocach. Dzięki uporowi i wytrwałości dostał się do szkoły w Kłerykowie; dzięki ciężkiej i praktycznej nauce mógł wywalczyć sobie lepszy los.

Radka nie było czasem marzeń i beztroski. Nie wyobrażam sobie, aby ten chłopak o niezwykłej sile charakteru potrafił przeżyć to krótkie, chociaż bardzo ciężkie życie, nie nauczyło go tego. Myślę nawet, że marzycielskie nastawienie do świata mogłoby przyczynić się do nieprzychylności otoczenia i wszystkich trudności, które go wciąż prześladowały.

W tym świecie beztroski, staje się jedynym sposobem poradzenia sobie z trudną rzeczywistością. Przykładem postaci literackiej, która porzuciła beztroskę, jest Oskar – tytułowy bohater utworu Erica Emmanuela Schmitta „Oskar i pani Róża”. Ten młody człowiek, dotknięty chorobą, przestał już nawet wierzyć w bajki. Jego światem rządzi tylko choroba, nie zostawiając przestrzeni dla marzeń. Oskar samotnie boryka się z lękiem przed czekającą go wkrótce śmiercią, ponieważ jego rodzicom nie zostało już wiele czasu do końca. Wszystko to sprawia, że Oskar szybko staje się nadwrażliwym i poważnym. Wówczas w jego życiu pojawia się pani Różka.

Przeżycia każdego z ostatnich dni jak dziesięciolecie można uznać za przejaw chodzenia z głową w chmurach? Oskar stał pozbawiony prawa do marzeń w momencie, kiedy to właśnie one powinny stanowić treść jego życia. Oskar przyjął za swój obowiązek, że każdego dnia przeżywa kolejny etap swojego dorosłego życia, ale chłopiec wiedział doskonale, że to tylko gra. Jego życiem. Poprzez wyobrażenie sobie własnej przyszłości Oskar próbował stłumić ogromny lęk.

Przykłady bohaterów literackich dowodzą, że nie zawsze upodobanie do bujania w obłokach jest cechą młodości. Tak jak w przypadku Radka i Oskara, prawa do marzeń! Bieda, niskie pochodzenie społeczne, choroba decydują o tym, że w życiu tych bohaterów nie ma miejsca na marzenia i beztroskę. Uważam jednak, iż obaj, mocno stąpając po ziemi, stają się postaciami w pełni zasługującymi na szacunek.

1. Realizacja tematu wypowiedzi
polecenia – uczeń odwołuje się do
w poleceniu.

2. Elementy retoryczne: 5 pkt
lektury obowiązkowej *Szyfow*

3. Kompetencje literackie i k

4. Kompozycja tekstu: 2 pkt -

5. Styl: 2 pkt – odpowiedni do

6. Język: 4 pkt – szeroki zakre

7. Ortografia: 2 pkt – praca b

8. Interpunkcja: 1 pkt – praca

kt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – rozprawka; zostały uwzględnione pozostałe elementy
branej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego; wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego

ębiona argumentacja; argumenty zilustrowane trafnymi przykładami; uczeń porządkuje argumentację – zaczyna od
a kończy pracę argumentem odnoszącym się do innego utworu literackiego – *Oskar i pani Róża*.

e: 2 pkt – funkcjonalne wykorzystanie przywołanych utworów literackich; poprawność rzeczowa.

z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.

ormy wypowiedzi, jednolity.

w językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.

y ortograficznych.

łów interpunkcyjnych.